

Het verhaal van Morine

Soms rolt de dobbelsteen niet de goede kant uit

Breed heb ik het nooit gehad. Het was altijd wikken en wegen. Maar mijn man werkte als zelfstandige in de bouw en ik als zorgkundige, en daar konden we best van leven. Tot in 2002 een vechtscheiding alles veranderde. Ik bleef achter met drie zonen, 15, 9 en 7 jaar oud. De vader trok zich niets meer aan. Behalve de zorgen voor hun opvoeding stapelden ook de rekeningen zich op.

Al die jaren zijn een gevecht geweest. Zo voel ik het toch aan. Een gevecht om mijn hoofd boven water te houden, financieel en sociaal. Een gevecht om mijn zoons ondanks alles de kans te geven om te studeren. Een gevecht om zelf nog wat geloof in mezelf over te houden.

Ik ben gelukkig in hetzelfde huis kunnen blijven wonen, maar dat heeft me bloed, zweet en tranen gekost. Voor onderhoud en herstellingen is er de voorbije 15 jaar geen ruimte geweest. Misschien binnen enkele jaren, als de Stad Gent met een sociaal renovatieproject naar mijn wijk komt...

Mijn oudste zoon heeft mij de schuld gegeven van de scheiding en belandde op het foute pad. Hij is geplaatst geweest, een verschrikkelijk moment, maar ik kon niet het risico nemen dat hij de andere twee zou meesleuren. Vandaag heeft hij een job, een relatie en een dochter.

Door het conflict met mijn zoon ben ik mijn werk kwijtgeraakt. Op een bepaald moment viel mijn inkomen terug op een leefloon. Daarop heb ik mijn stoute schoenen aangetrokken. Ik ben naar mijn oude school gestapt om te vragen of ze me niet aan een job konden helpen. Meer dan een paar vervangingscontracten zat er niet in.

Intussen engageerde ik mij in de werkgroep onderwijs van de Zuidpoort, een Gentse vereniging waar armen het woord nemen. Dankzij mijn inzet daar kon ik een jaar bij Samenlevingsopbouw Gent werken. Ik hoopte dat dat een springplank zou zijn, maar helaas was dat niet zo. Mijn inkomen nam weer een duik. Heroriëntaties en bijkomende opleidingen leverden slechts tijdelijke jobs op. Met mijn stempelgeld moest ik mijn huishouden runnen en de studies van mijn kinderen betalen. Ik krabbelde voort en onder de constante druk van afbetalingsplannen cijferde ik mezelf helemaal weg.

Mijn jongste zoon studeerde intussen voor kok. In oktober diende ik een studiebeurs in, pas in augustus kreeg ik het geld. Al die maanden moest ik stages, kostuums en een studiereis zelf voorschieten, waardoor andere rekeningen bleven liggen. Vier keer dat jaar stond een deurwaarder aan de deur. Vandaag is mijn zoon chef in een restaurant in de buurt.

Ook mijn middelste zoon doet het inmiddels goed. Hij is afgestudeerd als sociaal werker en moet nog één jaar doen als bachelor orthopedagogie. Allemaal dankzij veel studentenjobs, veel babysitten, een studiebeurs en een stukje van mijn inkomen.

Een leerkracht die je kind 'een loser' noemt 'die nooit zal slagen', dat zijn klappen waar je van duizelt. De stress en de energie die het kost om telkens weer recht te krabbelen, valt moeilijk te beschrijven.

Jarenlang al ga ik drie keer per maand naar de voedselbank. Als je moet rondkomen met pakweg € 50 per week is dat meegenomen, ook al is zo'n pakket niet altijd even geschikt voor mijn diabetes.

Jarenlang al heb ik een budgetmeter voor elektriciteit en gas. Energieschulden heb ik momenteel niet, maar ik durf niet opnieuw overschakelen naar een gewoon contract, uit schrik voor afrekeningen die ik niet de baas kan.

Natuurlijk loop ik niet te koop met al die problemen. Dat is het beetje eigenwaarde dat ik nog heb. Daarom doet een opmerking over iets nieuws dat ik aan heb of mijn haar dat geknipt is, ook zoveel pijn. Moet ik mij dan altijd verantwoorden? Uitleggen dat het tweedehands is, of een traktatie van mijn zoon?

In al die jaren ben ik ook steeds meer met mijn gezondheid beginnen sukkelen. Na talloze gesprekken met psychologen en trajectbegeleiders van de VDAB beslisten zij dat ik 'ontoeleidbaar tot de arbeidsmarkt was'. Ik ben met andere woorden te goed voor invaliditeit, maar te slecht om te werken. Aafgeschreven door de maatschappij. Geparkeerd, met een minimuminkomen. Als ik weer zou werken verlies ik mijn rechten. En als ik dan een tegenslag heb of zieker word, riskeer ik nog meer te verliezen. Terwijl ik nog steeds talenten en capaciteiten heb. Ik werk vele uren als vrijwilliger in het Dienstencentrum in mijn buurt. Ik begeleid een bejaardengroep bij uitstappen en activiteiten. Ik zou nog perfect manicure, pedicure en gelaatsverzorging bij ouderen kunnen doen. Maar ik zit vast. De regering creëert flexijobs, maar ik mag niet.

"Ze willen niet werken." "Eigen schuld dikke bult." Mensen beseffen de emotionele schade niet die zo'n opmerkingen aanrichten. Af en toe ga ik voor groepen of scholen getuigen over mijn situatie. In debatten kom ik soms politici tegen. Ooit heeft er mij één na afloop van een debat gezegd: "Ik hoop dat als je zoon afstudeert jij in zijn restaurant de afwas kan doen..."

Ben ik alleen nog maar goed om de afwas te doen?

Waarom zijn er zoveel mensen die niet beseffen hoe moeilijk het kan zijn als je niet het geluk hebt dat de dobbelsteen de goede kant uitrolt?